

De media werden tijdens de inval bij de Brabantse varkenshouderij op afstand gehouden.

Grootschalig onderzoek bij Brabantse varkenshouder

Milieuwetten die worden overtreden, het illegaal gebruiken van stoomketels en stallen die zonder vergunning zijn gebouwd. Het zijn slechts enkele van een reeks overtredingen van een grote varkensmesterij in Lierop. Het bedrijf wordt al jaren verdacht van strafbare feiten. Op 9 maart viel het Regionaal Milieuteam (RMT) met acht andere instanties binnen voor verschillende controles. De twee eigenaren zijn opgepakt.

Bij de inval zijn het Openbaar Ministerie, provincie Noord-Brabant, gemeente Someren, Waterschap Aa en Maas, Vreemdelingenpolitie, Arbeidsinspectie, de Voedsel- en Warenautoriteit en de Algemene Inspectiedienst betrokken. „Iedereen heeft die dag vanuit zijn eigen specialiteit onderzoek verricht”, zegt woordvoerder Kelly Brussel van de politie Brabant Zuid-Oost. „Het hoofddoel was om na te gaan wat de huidige stand van zaken is.”

Het bedrijf met 8500 varkens wordt al een paar jaar in de gaten gehouden. In augustus vorig jaar kreeg het een dwangsom van negen miljoen euro opgelegd door de provincie Noord-Brabant. De provincie laat weten dat ze de ‘nodige ervaring’ heeft met de varkenshouder. „Er is een behoorlijk dossier opgebouwd. De dwangsom is gebaseerd op een veelvoud aan overtredingen. Deze is definitief geworden omdat het bedrijf de bezwaartermijn had laten verlopen. Er zijn vanaf het begin verschillende pogingen ondernomen om met ze te praten, maar steeds leidde het tot niets.”

Op 9 maart worden de stallen en dieren grondig onderzocht en nemen controleurs monsters van de mest en het oppervlaktewater. Ondertussen wordt de administratie doorgelicht en de identiteit van de

werknemers en hun verblijfstatus gecontroleerd. De lijst aan overtredingen beslaat ongeveer dertig kantjes. Zo ontbreken noodzakelijke bouw- en milieuvergunningen, zijn varkensstallen gesplitst zonder toestemming, blijkt een berging

ingericht als een kraamafdeling voor dieren en staan er vaten met zuur op het terrein. Er lijkt geen sprake van uitbuiting of mensenhandel. De eigenaren, een vader (66) en zoon (39), worden opgepakt voor het niet naleven van milieuvorschriften en het uitvoeren van werk zonder benodigde vergunningen. Ook is een 33-jarige man gearresteerd omdat hij niet wilde meewerken aan het onderzoek. Het Functioneel Parket bekijkt nu de mogelijkheden tot een strafrechtelijk vervolg.

Provincie Limburg wil hogere boetes voor milieu-overtredingen

In een brief aan de minister van Justitie pleit de provincie Limburg voor het verhogen van het minimumbedrag voor milieu-overtredingen naar duizend euro. De CDA-statenfractie zwengelde eind 2009 de discussie aan. Inmiddels is de problematiek bij de minister onder de aandacht gebracht.

De boetes voor het dumpen van afval in het buitengebied zijn relatief laag en daar moet volgens de provincie Limburg snel verandering in komen. De provincie stelt in de brief aan de minister van Justitie voor om een minimale boete van duizend euro op te leggen. Die boete moet naar de ernst van de overtreding steeds hoger worden. Daarnaast pleit de provincie voor een lik-op-stuk-beleid bij deze zaken waarbij de overtreder vrijwel meteen een boete krijgt. Het opma-

ken van vaak tijdrovende processen-verbaal kunnen dan achterwege blijven. Bovendien wil de provincie met andere handhavingsdiensten onderzoeken op welke wijze het toezicht in het buitengebied kan worden versterkt om de pakkans te vergroten. Het storten van afval in buitengebieden is een groeiend probleem. Het gaat daarbij om het weggooien van een vuilniszak, autobanden en dergelijke door particulieren, tot het storten van complete hennepplantages (planten, grond, hulpstoffen) of vaten vol met XTC-hulpstoffen door criminelen.

Het opruimen hiervan komt al te vaak voor rekening van de belastingbetaler. De Groene Brigade van de provincie, die actief is in het buitengebied, wordt hier steeds vaker mee geconfronteerd.

In veel woonwijken die in de jaren '80 zijn gebouwd, hebben woningen houten, platte daken.

Nieuwe handreiking brandveiligheid woningscheidende constructies

Bij woningen met een plat houten dak kan brand soms snel overslaan naar naastgelegen woningen. De VROM-Inspectie heeft een handreiking met tips gepubliceerd voor eigenaren van dergelijke woningen. Om bewoners de tijd te geven te vluchten en de brandweer de kans te geven de brand tot één woning te beperken, mag brand niet te snel overslaan. Vooral bij rijenwoningen met een plat houten dak gebouwd vóór 1980 kan het zijn dat de scheidingswand tussen de woningen niet helemaal tot aan de dakconstructie doorloopt.

In 2008 ontstond brand in dergelijke woningen in Hoofddorp en Zaandam. Ook bij meergezinswoningen met een houten dak van vóór 1980 kan het probleem zich voordoen. Oorzaak is meestal een fout in het ontwerp, slordig werken tijdens de bouw of ondeskundig uitgevoerde (renovatie-)werkzaamheden. Deze nieuwe handreiking geeft aanwijzingen waar op te letten als eigenaar, wie waarvoor verantwoordelijk is en hoe verbeteringen aan te pakken. Het cluster Gebruik van het Landelijk Netwerk Brandpreventie heeft een inhoudelijke bijdrage aan de handreiking geleverd.

Illegale export gevaarlijk afval naar Vietnam onderschept

De Douane en de VROM-Inspectie hebben in de Rotterdamse haven een illegaal transport van 43.000 kg afval van PVC-pasta en weekmakers onderschept. In de PVC-pasta en de weekmakers werd diethylhexylftalaat (DEHP) aangetroffen.

DEHP staat bekend als een hormoonverstorende stof en kan leiden tot niet-erfelijke misvormingen. Het afval was afkomstig uit Duitsland en bestemd voor Vietnam. Tegen de betrokken bedrijven is proces-verbaal opgemaakt.

Het gevaarlijke afval zat in twee zeecontainers. Op de documenten was aangegeven dat de lading bestond uit

plastic. Bij inspectie van de containers bleek de inhoud te bestaan uit vaten en kleinere containertjes waar in het afval van PVC-pasta met hoge concentraties DEHP en weekmakers verpakt zat.

In internationale verdragen en Europese wetgeving is de export van dergelijk afval naar derdewereldlanden verboden. Gevaarlijk afval in deze vorm wordt dan ook nog maar zelden aangetroffen. De VI heeft de verantwoordelijke bedrijven en de Duitse autoriteiten verzocht de twee containers terug te halen. Het gevaarlijke afval zal in Duitsland onder toezicht van de milieautoriteiten worden vernietigd.

Opgemerkt

„Duurzaam bouwen staat hoog op mijn agenda. Niet alleen omdat het milieu erbij gebaat is. Het is ook een stimulant voor de bouwsector, die het op dit moment moeilijk heeft.” Dit zegt Anke van Hal in het opinieblad Forum, uitgegeven door VNO-NCW. Van Hal is hoogleraar Sustainable Building and Development (Nyenrode) en praktijkhoogleraar Sustainable Housing Transformation (TU Delft) en wordt door Bouwend Nederland getipt als de nieuwe minister van VROM.

„Dit is een stok achter de deur voor als de verplichte inzameling van plastic verpakkingsmateriaal onvoldoende heeft gewerkt. Ik heb geen zin om dan eerst weer met het bedrijfsleven te overleggen”, aldus Tweede Kamerlid Boelhouwer (PvdA) in De Telegraaf. Een Kamermeerderheid diende begin april een motie in om statiegeld in te voeren om kleine plastic flessen voor frisdrank en water.

„We zijn blij met deze uitspraak, maar het brengt het bos niet terug.” Zo zegt de woordvoerder van de actiegroep Stop Awacs in De Telegraaf. De Raad van State heeft bepaald dat de omstreden bomenkap in het Limburgse Schinveld in opdracht van voormalig minister van VROM, Sybilla Dekker, in 2005 niet had mogen plaatsvinden. „Het is een bitterzoete overwinning”, aldus de wethouder van de gemeente. In totaal is zes hectare bos gekapt om er voor te zorgen dat de Awacs veiliger kunnen opstijgen en landen.

Sijmon Roosma van de VROM-IOD kreeg 25 maart uit handen van Politie commissaris Roel Willekens de 'politie milieu stiumulansprijs' uitgereikt. Roosma kreeg de prijs vanwege zijn grote bijdrage aan de structurele aanpak van de bestrijding van het verboden consumentenvuurwerk. Zo reisde hij naar China om daar afspraken te maken over kwaliteitscontroles en het tegenhouden van verboden vuurwerk vanuit China naar Nederland en de rest van Europa.

Burgers krijgen een politiestrafbeschikking na overtreding

Politieagenten, opsporingsambtenaren van de Koninklijke Marechaussee en buitengewoon opsporingsambtenaren zoals handhavers in dienst van de gemeente, boswachters, treinconducteurs en controleurs van busmaatschappijen werken vanaf 1 april 2010 met de zogeheten politiestrafbeschikking als zij burgers een geldboete opleggen. De huidige politietransactie komt te vervallen. Dat gebeurt niet overal tegelijk. Eerst zijn de arrondissementen Almelo, Zwolle, Utrecht en Lelystad aan de beurt. De rest van Nederland volgt in de loop van het jaar.

In de praktijk zijn de gevolgen voor de burger beperkt. De bijna duizend overtredingen waar nu een politietransactie voor wordt uitgeschreven, veranderen niet. Het gaat dan bijvoorbeeld om verkeerd stallen van een fiets, zonder geldige akte vissen, roken op stations of in het openbaar vervoer, verkeerd aanbieden van huisafval, verstoring van de nachtrust door rumoer of burengerucht en het beschadigen van bomen of planten

in parken en bossen. Als burgers hiervoor worden staande gehouden krijgen zij - net zoals nu gebeurt - op straat een bon uitgereikt. Maar hun beklag moeten zij straks bij de officier van justitie doen. Nu brengt het openbaar ministerie de zaak nog voor de rechter als de verdachte een transactievoorstel negeert. Bij de politiestrafbeschikking is dat niet meer het geval. Als de bestrafte wil dat de rechter een oordeel velt,

moet hij zelf het initiatief nemen en verzet instellen. Het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) verstuurt de politie strafbeschikking en int de geldboete.

De nieuwe politiestrafbeschikking is een gevolg van de Wet OM-afdoening die in 2008 is ingevoerd en ervoor moet zorgen dat de rechtshandhaving in Nederland efficiënter verloopt. Eenvoudige zaken worden niet langer door de rechter afgedaan, maar door opsporingsambtenaren en het openbaar ministerie. Hierdoor krijgt de rechter meer tijd voor de grote en gecompliceerde strafzaken.

Illegale lozing leidt tot boete

De Russische kapitein van een zeeschip heeft eind maart een schikking van 11.000 euro geaccepteerd. Justitie legde de man een transactie voor, nadat het schip op de Noordzee illegaal ladingrestanten had geloosd.

De zeehavenpolitie Rotterdam-Rijnmond stelde onderzoek in na een melding door een vliegtuig van de Kustwacht. Die vermoedde dat het zeeschip, varende onder de vlag van Cook Island, restanten had geloosd. Na het onderzoek bleek dat de laatst vervoerde lading van het schip limestone was. De ladingrestanten hiervan waren bij elkaar geveegd en overboord geschept.

Toezicht naar hoger plan in zuidelijke provincies

De provincies Noord-Brabant, Zeeland en Limburg werken samen met andere toezichthouders aan het programma Vernieuwing Toezicht. Doel is een beter toezicht en vermindering van de toezichtlast bij de chemie- en afvalbedrijven in Zuid-Nederland.

De drie provincies werken sinds geruime tijd nauw samen op het gebied van het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) en de Wet Milieubeheer. De afgelopen twee jaar hebben de drie provincies onderling toezichthouders uitgewisseld om de kwaliteit en uniformiteit van het Brzo-toezicht verder te verbeteren. In het kader van Vernieuwing Toezicht breiden de zuidelijke provincies de samenwerking uit. Niet alleen betrekken zij meer toezichthouders erbij, ook maken al deze partijen heldere afspraken met elkaar. Doel is om te voorkomen dat bedrijven overvoerd worden met inspecties. Daarnaast willen de provincies transparanter controleren en een gemeenschappelijk toezichtplan opstellen.

Vanuit de lucht hebben de inspecteurs uitstekend zicht op het land.

AID en waterschappen controleren vanuit de lucht

Dit voorjaar voeren de Algemene Inspectiedienst (AID) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en drie Brabantse waterschappen gezamenlijk controles uit op de naleving van milieuwetgeving. Medewerkers van deze organisaties letten op het juiste gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, mest en afvalwaterlozingen.

Op diverse dagen en tijdstippen gedurende dit voorjaar vliegen controleurs van de AID met collega's van één van de waterschappen mee met een inspectievliegtuig. De drie waterschappen zijn: waterschap Brabantse Delta (West-Brabant), waterschap De Dommel (Midden- en Zuid-Oost-Brabant) en waterschap Aa en Maas (Noord-Oost-Brabant). Tegelijkertijd met de vluchten voeren teams van de AID en de waterschappen op de grond controles uit, mede op basis van meldingen vanuit de lucht. Het controlegebied omvat nagenoeg de hele provincie Noord-Brabant.

Juist gebruik van middelen, opslag en afstroming vervuild water

De gezamenlijke controles dragen bij aan schoon water en een schone leefomgeving voor mens, plant en dier. Van de controles moet ook een preventieve werking uitgaan. De AID heeft een coördinerende taak in de handhaving als het gaat om de naleving van regels met betrekking tot gewasbeschermingsmiddelen en het mestbeleid. De AID en de waterschappen letten tijdens de controles daarom onder andere op het juiste gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, het soort middelen en de opslag en verwerking van mest. De waterschappen kijken daarnaast of er geen vervuild water van het land en/of het erf van agrarische onderne-

mers wegstroomt naar een nabijgelegen sloot.

Handhaving

Als controleurs tijdens deze handhavingsactie een overtreding vaststellen, wordt het handhavingstraject in gang gezet. Afhankelijk van de ernst van de overtreding wordt de handhavingstrategie toegepast. Dit kan variëren van een waarschuwing tot een proces-verbaal. De resultaten van de gezamenlijke milieucontroles worden bekendgemaakt op de internetsites van de waterschappen en via de regionale media.

Naleving

Uit de gezamenlijke controles vanuit de lucht die de laatste jaren zijn uitgevoerd bleek dat 80% van de gecontroleerden de regels voor opslag en gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en mest naleven. Die naleving moet beter. Zo waren in enkele gevallen de spuitmachines niet goed aangepast of werd de spuitmachine op een onjuiste manier gevuld. Daardoor bestond de kans dat er gewasbeschermingsmiddelen in de sloot terecht zouden komen. In één geval werd er gebruik gemaakt van een middel dat niet meer is toegestaan. De controlerende instanties hebben gezamenlijk hiervoor vijf maal een waarschuwing gegeven en zes maal een proces verbaal opgemaakt.

Kort

De gemeente Helmond heeft vijf vaste, geavanceerde geluidsniveaumeters geïnstalleerd die continu de **geluids-overlast van evenementen** kunnen meten en rapporteren. Als het geluidsniveau bij een van de vijf meetpunten boven de norm komt, gaat er een melding per sms naar de organisator die zelf kan ingrijpen en naar de gemeente die zo nodig kan **handhaven**.

De gemeente Den Haag heeft het afgelopen jaar **553 illegale kamerverhuurbedrijven** opgespoord. Dat zegt de gemeente op basis van een aanvullende analyse van het jaarverslag **Handhaving Bouwen en Wonen 2009**.

Verantwoordelijk wethouder Norder van Bouwen en Wonen spreekt van een succes, maar heeft wel aangekondigd dat verschillende diensten worden samengevoegd omdat ze nog steeds langs elkaar heen werken.

De makers van het tv programma '**Blik op de Weg**' starten op 13 april 2010 met de **spiksplinternieuwe programmaserie 'Handhavers'**. Zes weken lang, iedere week een nieuwe aflevering. Dit infotainmentprogramma wordt uitsluitend en exclusief via internet uitgezonden. U kijkt mee over de schouder van verschillende wethouders en bent getuige van de opsporing van strafbare feiten en de handhaving van de openbare orde en rust.

Te zien op www.handhavers.tv

Hotel gebruikt biocide illegaal tegen bedwantsen

**Een hotel in Amsterdam dat kampte met overlast door bedwantsen heeft bij de bestrijding het gevaarlijke middel dichloorvos gebruikt. Dit middel is zeer giftig bij inademing, schadelijk bij aanraking en inname en mogelijk kanker-
verwekkend. De VROM-Inspectie heeft een onderzoek ingesteld en proces-verbaal opgemaakt tegen het hotel en de ingeschakelde plaagdierbestrijder.**

Dichloorvos mag uitsluitend gebruikt worden om bepaalde insecten te bestrijden in lege, schone stallen en opslagplaatsen. Voor bestrijding van bedwantsen in hotels zijn andere biociden toegelaten, op basis van stoffen als alfa-cypermethrin, bendiocarb en cyfluthrin.

Het hotel kreeg door een verkeerde aanpak in enkele kamers de bedwantsen er niet onder en besloot toen op aangeven van de ingeschakelde plaagdierbestrijder tot het gebruik van dichloorvos. De plaagdierbestrijder heeft de gevaren en de te nemen voorzorgsmaatregelen gemeld aan de opdrachtgever en vervolgens de behandeling uitgevoerd. Voor de hotelgasten is geen gevaar geweest omdat de behandelde kamers niet zijn gebruikt en tijdens de behandeling afgesloten waren.

Bedwantsen, ook wel ten onrechte wandluizen genoemd, komen over de gehele wereld voor. Het zijn levende parasieten van warmbloedige dieren. Zij voeden zich ook met het bloed van de mens en kunnen veel jeuk veroor-

zaken. Ze verbergen zich in spleten en kieren, meubels en vooral bedden en matrassen. Verspreiding van bedwantsen vindt vaak plaats via bagage en gebruikt meubilair. Na het constateren van bedwantsen moeten deze dan ook niet uit de te behandelen ruimten verplaatst worden, voordat een bestrijding heeft plaatsgevonden. Indien de besmetting al langer aanwezig is, is het soms ook nodig om matrassen te vernieuwen.

Motie verwerpt landelijke inrichting RUD's

Op 23 maart jl. nam de Eerste Kamer de Wabo-Invoeringswet aan met een overtuigende meerderheid, met alleen de SP tegen. Daarbij werd ook de (tweede) motie Huijbregts cs. aangenomen. Deze motie spreekt zich uit tegen het wettelijk regelen van vorm en realisatie van de regionale uitvoeringsdiensten (RUD's). De senatoren vinden dat het primaat daarvan bij de gemeenten en provincies moet liggen. De vraag is welke gevolgen de motie heeft voor de landelijke invoering van de uitvoeringsdiensten. De uitspraak van de Senaat kan als een bevestiging worden beschouwd van de motie

die Huijbregts in 2008 indiende. Ook daar was de bottom-up aanpak bepleit en die was door de minister van VROM reeds overgenomen. De minister wilde een stok achter de deur om het ingewikkelde proces te borgen. Daarmee is eventuele wetgeving op het terrein van de Rud's overigens nog niet helemaal van de baan. Een volgend kabinet zou ook met deze motie in de hand voorstellen kunnen doen voor een wettelijke borging van de tussen rijk en andere overheden overeengekomen 'package deal' inzake het basistakenpakket, de kwaliteitscriteria en de informatievoorziening (waaronder de ICT-aspecten).

Met de motie Huijbregts lijkt het proces-stok achter de deur van de demissionaire minister van VROM gebroken. Het Rijk, VNG en IPO en UvW houden ook de komende tijd aan de package deal. Gezamenlijk gaan zij 'gewoon door' met het bottom-up proces voor de realisatie van de RUD's en het verbeteren van de kwaliteit van gemeentelijke VROM-taken. Ondertussen zullen de betrokken ministers zich wel afvragen hoe gemeenten die een eigen koers willen blijven varen binnen de boot kunnen worden gehouden.

DWANGSOM BRENGT MILIEU HOGER OP DE AGENDA BIJ AVEBE

'Door ons vrij rigoreus op te stellen hebben we het milieu hoger op de agenda gekregen,' zegt Niekol Dols van de Rijkswaterstaat directie Groningen. 'We hadden het idee dat de afval weinig geld en weinig aandacht voor het milieu. Toen een dwangsombeschikking opgelegd werd, kreeg ook de directie door dat iets moest gebeuren.'

Enkele maanden geleden stond er een advertentie van Avebe op de voorpagina van het Waddenbulletin. Het nummer nog wel. In de titel kloede het woord 'dwangsom'.

stuurlijke actie. Avebe krijgt te horen dat de lozing van het kwikhoudende afvalwater zo snel mogelijk gestopt dient te worden. Tevens moeten er voor november 1990 interne voorschriften en voorzieningen zijn voor de afvoer van laboratoriumafval, conform de Wvo-vergunning. Die voorschriften en voorzieningen moeten worden goedgekeurd door de Hoofdingenieur-Directeur (HID).

Dols: 'Wij hebben er hardt...

lijjk opgetreden. Wel wist Avebe dat het O.M. op de hoogte was gesteld. De lozing van het kwikhoudende afvalwater wordt begin juli stopgezet. De kunst afgevoerd als chemisch afval. Avebe belooft verder om op korte termijn de (verplichte) interne voorschriften op te stellen. Voorschriften die er dus al vijf jaar hadden moeten liggen, namelijk sinds de vergunning verleend werd in 1985.

Dols: even stikken

Foxhol, Kroes: 'Die natuurlijk nergens met interne voorschriften. Na de gebruikseerkomst stelt de Filibebeve van Avebe e op voor inventarisatie van afvalstoffen van de ria. Dat plan wordt o 1990 besproken, waar van Avebe tegelijkertij gen dat voor de Rijk maal vol is en dat bestu zullen worden gezet. Nog diezelfde dag Arend Kroes, de O.v.j. ing de Rijkswaterstaat zelf doet de O.v.j. nog niets. krijgt Avebe een dwang king aan de broek. Dat men voor 25 januari 1991 schriften moel hebben v gang met afvalstoffen bin ratoria. Na de datum zou som worden verbeurd v per dag met een max /50.000,-. Een hardt...

Hoe gaat het toch met... de dwangsom voor Avebe

Drie handhavers bij Rijkswaterstaat, directie Groningen pionierden in 1991 met de inzet van handhavingsinstrumenten bij aardappelzetmeelfabriek Avebe in Foxhol, provincie Groningen. Voor het eerst in de geschiedenis van de Wet op de verontreiniging oppervlaktewateren werd een dwangsombeschikking opgelegd.

Arend Kroes, Niekol Dols en Johan Hesse waren begin jaren negentig intensief bezig met Avebe. Ze kwamen aan het woord in HandHaving in een verhaal met de kop 'Dwangsom brengt milieu hoger op de agenda bij Avebe'. Kroes, toen hoofd onderafdeling handhaving van Rijkswaterstaat, kijkt negentien jaar later terug. Zonder veel moeite slaat hij, tegenwoordig coördinator/projectleider in het programma Vernieuwing Toezicht bij de VROM-Inspectie, een bruggetje naar de huidige discussies over toezicht en handhaving, zoals systeemtoezicht. „Wil een bedrijf daar aanspraak op maken dan moet de interne organisatie in orde zijn.”

Juist aan die interne organisatie van Avebe mankeerde een en ander. Bij controlebezoeken hadden de handhavers ontdekt dat in twee laboratoria milieugevaarlijke stoffen zoals kwik rechtstreeks via de gootsteen werden geloosd. Op jaarbasis verdween zo twee kilo kwikhoudend afval in de Waddenzee. Het bedrijf had geen 'interne voorschriften' waarmee het zelf de juiste afvoer zou moeten regelen. Deze voorschriften waren wel opgenomen in een vijf jaar oude lozingsvergunning.

Strategie

Om Avebe, een van de grootste werkgevers in het Noorden, zo ver te krijgen de voorschriften op te stellen en een adequate rioolwater zuiveringsinstallatie af te dwingen, zetten de drie handhavers een strategie uit. Daarbij werd, voor het eerst in de geschiedenis van de Wet op de verontreiniging oppervlaktewateren, de dwangsom als pressiemiddel ingezet. De strategie werd in een handhavingsplan beschreven waarin zowel het bestuursrechtelijk als het strafrechtelijke traject was uitgewerkt. Het Openbaar Ministerie was bij de strategie betrokken.

De stevige aanpak trof doel, weet Kroes nog. „We kwamen er geloofwaardiger mee over. Aan de ene kant laat je zien dat je het meent, aan de andere kant bleven we in gesprek met het bedrijf.” Het artikel uit 1991 meldt ook dat de milieumedewerkers van Avebe dankzij de druk gehoor vonden bij het hoger kader. De dwangsombeschikking van tienduizend gulden per dag overtuigde de directie dat investeringen in de waterzuivering onontkoombaar waren. Kroes maakte in 1992 de overstap naar de voorloper van de huidige VROM-Inspectie.

Nu is hij coördinator/projectleider Vernieuwing Toezicht. „Na de zaak-Avebe dacht ik 'nog vijf jaar en het is allemaal geregeld, handhaving is niet meer nodig'. Maar dat is niet uitgekomen. Natuurlijk zijn er enorme vorderingen geboekt. Neem alleen al het werken op basis van goed uitgevoerde risicoanalyses. Maar wil het bedrijfsleven werkelijk dat systeemtoezicht van de grond komt en dat de toezichthouder vertrouwt op een ISO of IMAS certificering, dan moeten de interne procedures en de uitvoering daarvan op orde zijn, de gehele interne organisatie dus. Bedrijven moeten dat kunnen én willen laten zien. Zo niet dan volgt handhaving. Druk op de ketel blijft nodig, ook in 2010.”